

Párizsi hátraarc - Nem az veszélyes a klímára, amit Trump mond, hanem az, amit ezzel a világnak üzen

Az USA-ból került a légkörbe az elmúlt 250 év kibocsátásának a negyede, ezzel messze Amerika klímaválság elsődleges felelőse. Ehhez képest az USA az elmúlt 30 évben is csak minimálisan csökkentette kibocsátását – így az, hogy Trump kiléptette országát a párizsi klímaegyezményből, az ország fontos vállalásai dacára leginkább a zöld átállást segítő nemzetközi szervezetek, a kutatások finanszírozásának leállítása és az amerikai klímadiplomácia megszűnése szempontjából tragikus. Huszár András, a Green Policy Center szakértőjének elemzése.

Donald Trump elnöki rendeletben „kiléptette” az Egyesült Államokat a Párizsi Megállapodásból. “Ez azonban véleményem szerint sokkal inkább szimbolikus, mint valódi tartalommal bíró lépés, hiszen, ha drasztikusan fogalmoznánk, azt is lehetne mondani, hogy maga a Párizsi Megállapodás is szimbolikus” – írja elemzésében Huszár András. Ebben a nemzetközi klímaegyezményben ugyanis a Részes Felek pusztán önmaguk által meghatározott kibocsátáscsökkentési vállalásokat tettek, és semmiféle hátrányos szankciót nem fogadtak el ezek elmaradása esetén.

Mindennek tetejébe az Egyesült Államok által tett vállalások Donald Trump második ciklusának vége (2029. január 20.) utánra, 2030-ra, illetve '35-re szólnak, így, ha valamiféle be nem tartástól lehetett volna tartania, az sem őt sújtotta volna.

Az a gyakran hangoztatott érv pedig, hogy a részvétel a klímaegyezményben valamiféle szükségtelen gazdasági korlátozást jelentene, azért sem áll meg, mert a zöld gazdaság fejlesztése még teljesített kibocsátási vállalások mellett is rengeteg gazdasági lehetőséget kínálna.

Történelmi tartozások, aggasztó trendek

Az Egyesült Államokat ugyanakkor kiemelt felelősség terheli az éghajlatváltozással kapcsolatban, hiszen történelmileg a világ legnagyobb kibocsátója: 1751 és 2017 között a kumulatív CO₂-kibocsátások 25%-ért felelős. Ráadásul egy főre eső kibocsátásban a maga 17,2 tonna CO₂-egyenérték/év adatával a legrosszabbak közé tartozik a világban (összehasonlításként Kínában ez az adat 9,8 tonna/év, Magyarországon pedig nagyjából 5 tonna/év).

“Ha a kibocsátási trendeket vizsgáljuk, vagyis azt, hogy képes-e az ország tartós és jelentős csökkentésre, nos, ott is meglehetősen elkeserítő a helyzet” – írja az elemző. “Az elérhető legfrissebb adatok szerint az USA 1990-hez képest 3, azaz 3%-kal csökkentette az üvegházhatásúgáz-kibocsátásait 2022-ig. Tehát 32 év alatt 3%, ez évente átlagosan kevesebb mint 0,1%. Ez gyakorlatilag a nullával egyenlő.” Eközben van ennél jobb példa is a nyugati világban: Az EU például 2023-ra 1990-hez képest 37%-kal csökkentett, (beleszámítva a természetes elnyeléseket is) vagyis több mint 10-szer annyival, mint az Egyesült Államok. Eközben az európai jólét nemhogy nem esett vissza, hanem jelentősen nőtt. Vagyis elvileg létezik a jólétet megőrző kibocsátás-csökkentés a fejlett világban, ha van rá komoly politikai szándék.

Valós veszélyek a szimbólumok takarásában

A szimbolikus kilépés tehát nem önmagában jelent sokat Huszár András szerint, azonban a Trump-kormányzat hatalomra kerülése három területen is komoly ütést visz be a nemzetközi

klímapolitikának. Ezek

- a klímadiplomáciai tevékenység várható megszűnése,
- a nemzetközi finanszírozás leállítása és
- az „ideológiai muníció” biztosítása a zöld törekvések elnehezítésére.

Kétségtelen, hogy az USA, mint a világ legnagyobb hatalma, óriási diplomáciai befolyással rendelkezik. Ha el akar valamit érni egy vagy több másik országban, jó eséllyel indulhat neki a tárgyalásoknak. A diplomácia ráadásul 100%-ban elnöki kompetencia. Az amerikai klímadiplomácia tökéletes célja lehetne, hogy a legkülönbözőbb eszközökkel rábírja vetélytársát ambiciózusabb klímavállalások megtételére. Ehhez képest, habár ezt Trump külön nem jelentette be, de gyakorlatilag borítékolhatóan nem folytat majd semmilyen klímadiplomáciai tevékenységet, ami óriási veszteség, elmaradt haszon lesz, mert soha nem lenne nagyobb szükség az országok meggyőzésére, rábírására, hogy gyorsabban csökkentsék a kibocsátásaikat, mint most.

A másik érdemi hatású intézkedés a nemzetközi klímafinanszírozás megvonása. Ez a döntés sem jogilag rögzített még, de az eddigi befagyasztásból és a retorikai, ideológiai hozzáállásból egyenesen következik. Az Egyesült Államok nagy befizetője (volt) a különböző nemzetközi klímaszervezeteknek, így mindenekeelőtt az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye Titkárságának, vagy az ENSZ Kormányközi Klímaváltozási Testületének, ismertebb nevén az IPCC-nek. De komoly összegeket adott a Zöld Klíma Alapnak, és ugyanennyire jelentős összegeket várnak az USA-tól az éghajlatváltozás elkerülhetetlen hatásaira való felkészülést támogató Alkalmazkodási Alapnál, vagy éppen az újonnan felállított úgynevezett Veszteségekre és Károokra Reagáló Alapnál, amely olyan fejlődő országoknak biztosítana támogatásokat, amelyek az éghajlatváltozás már bekövetkezett hatásaitól szenvednek. Márpedig sok fejlődő ország azzal érvel, hogy ha nem kap forrást, akkor nem tud vagy nem fog kibocsátást csökkenteni, ami végső soron mindenkinek rossz lesz.

Végül, írja az elemző, „óriási ön- és közbecsapás kezd elharapózni azzal, hogy a »zöld átállásnak« nevezett folyamatot kezdik egyre többen kikiáltani a gazdasági, versenyképességi bajok fő felelősének.” Huszár András szerint a helyzet épp fordított: a gazdasági bajaink egyre inkább annak lesznek a következményei, hogy lassan elérjük a természeti környezet kirablásának határait, és beleütközünk a valóságba, ahol egyre szűkösebben és egyre drágábban állnak majd rendelkezésre nyersanyagok, az élelmiszer stb.

És ezek a jelenségek biztosan fokozódni fognak, ugyanis elképesztő mennyiségű üvegházhatású gázt és ezzel együtt óriási energiát teszünk a légkörbe, ami utána extrém időjárási szélsőségek formájában csapódik vissza ránk. Ha pedig ezt felpörgetjük (lásd „Drill, baby, drill”) akkor az elkerülhetetlen gazdasági, ebből következően pedig társadalmi problémáinkat hozzuk még közelebb, és tesszük soha nem látott méretűvé. Trump szimbolikus lépései a Green Policy Center szakértője szerint azzal is hatalmas károkat okozhatnak, hogy a társadalmi párbeszéd egy már meghaladottnak hitt szintre esik vissza, és a viták ismét nem a megvalósítás módjairól, hanem a zöldpolitikai célok elérésének szükségességéről szólnak majd.

Huszár András, a Green Policy Center szakértőjének teljes elemzése ábrákkal együtt elérhető a következő címen:

<https://masfelfok.hu/2025/02/07/parizsi-hatraarc-nem-az-veszelyes-a-klimara-amit-trump-mond-hanem-az-amit-ezzel-a-vilagnak-uzen/>

Sajtókapcsolat:

- Huszár András
- andras.huszar@greenpolicycenter.com

Eredeti tartalom: Másféllok

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/19042/parizsi-hatraarc-nem-az-veszelyes-a-klimara-amit-trump-mond-hanem-az-amit-ezzel-a-vilagnak-uzen/>